

Svensk författningssamling

Förordning om producentansvar för returpapper

SFS 2018:1463

Publicerad
den 10 juli 2018

Utfärdad den 28 juni 2018

Regeringen föreskriver följande.

1 § Syftet med denna förordning är att

1. producenter ska tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlingssystem som tar operativt och finansiellt ansvar för att samla in och behandla returpapper,
2. returpapperet ska tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, och
3. nå det materialåtervinningsmål som anges i 10 §.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av

- 15 kap. 12 § miljöbalken i fråga om 11 §,
- 15 kap. 13 § miljöbalken i fråga om 36 och 37 §§,
- 15 kap. 15 § miljöbalken i fråga om 12–18, 23, 24, 26 §§, 27 § första stycket 1, 28, 29, 35, 38 och 39 §§,
- 15 kap. 18 § miljöbalken i fråga om 31 §,
- 15 kap. 39 § miljöbalken i fråga om 30 §, 32 § 1 a och 2,
- 15 kap. 40 § miljöbalken i fråga om 27 § första stycket 2 och andra stycket och 32 § 1 b,
- 15 kap. 45 § miljöbalken i fråga om 34 §,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 42 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

3 § Bestämmelser om att kommunen ska ansvara för transport samt återvinning och bortskaffande av hushållsavfall finns i 15 kap. 20 § miljöbalken. Detta ansvar inskränks av denna förordning endast i fråga om avfall som lämnas till någon som med stöd av denna förordning får samla in avfallet.

4 § Bestämmelser om skyldighet att sortera ut returpapper från annat avfall och vart man ska lämna returpapperet finns i 24 c och 24 d §§ avfallsförordningen (2011:927).

En bestämmelse om skyldighet för den som äger en bostadsfastighet att underlätta insamling av returpapper finns i 24 e § avfallsförordningen.

Ord och uttryck i förordningen

5 § I denna förordning avses med

tidningar: tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper,

tidningspapper: papper som tidningar trycks på, och
returpapper: avfall som utgörs av tidningar eller tidningspapper.

SFS 2018:1463

6 § Med *producent* avses i denna förordning den som yrkesmässigt för att släppa ut på den svenska marknaden

1. i Sverige tillverkar eller till Sverige för in tidningspapper, eller
2. för in tidningar till Sverige.

7 § I denna förordning avses med

insamlingssystem: yrkesmässig insamling av returpapper, och
släppa ut en tidning eller tidningspapper på den svenska marknaden: att för första gången i Sverige göra en tidning eller tidningspapper tillgängligt för någon annan.

8 § Ord och uttryck i denna förordning har i övrigt samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken.

Materialåtervinningsmål

9 § Bestämmelsen i 10 § anger mål för materialåtervinning. För att beräkna om målet nås ska det tal som motsvarar den mängd returpapper som har materialåtervunnits under ett kalenderår (materialåtervinningsmängden) divideras med det tal som motsvarar den mängd tidningar som har tillverkats i Sverige eller förts in till Sverige under samma kalenderår (produktionsmängden). Mängderna ska anges i vikt. Vid beräkningen av produktionsmängden ska inte de tidningar som yrkesmässigt förts ut från Sverige ingå. Resultatet av divisionen är materialåtervinningsgraden, som ska anges i procent.

10 § Målet är att materialåtervinningsgraden ska vara minst 75 procent före den 1 januari 2020 och därefter minst 90 procent.

Producentansvar för hantering av returpapper

11 § Den som är producent av tidningar eller tidningspapper ska

1. tillhandahålla ett insamlingssystem som innebär att tidningarna och tidningspapperet tas om hand när de blir avfall och se till att systemet uppfyller kraven i denna förordning, eller
2. se till att någon annan som har tillstånd enligt 12 § att driva ett insamlingssystem har åtagit sig att ta hand om tidningarna och tidningspapperet när de blir avfall.

Tillståndsplikt för insamlingssystem

12 § Det krävs tillstånd för att driva ett insamlingssystem.

Tillstånd krävs inte för insamling av utsorterat returpapper som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet.

Förutsättningar för tillstånd

13 § Ett tillstånd enligt 12 § får ges endast om insamlingssystemet

1. innebär att den som vill lämna returpapper till systemet kan göra det enkelt och utan att betala något, och
2. är lämpligt och rikstäckande.

Vid bedömningen av om ett insamlingssystem ska anses lämpligt och rikstäckande enligt 14–16 §§ ska hänsyn tas till det som kommit fram vid samråd enligt denna förordning.

Lämpliga insamlingssystem

14 § För att ett insamlingssystem ska anses lämpligt ska det, ensamt eller tillsammans med andra insamlingssystem som har tillstånd,

1. erbjuda borttransport av hushållens returpapper från minst sextio procent av alla bostadsfastigheter, och
2. transportera bort returpapperet från de fastigheter som har erbjudits och inte avböjt borttransport.

Om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna får kravet på transport från en bostadsfastighet uppfyllas genom insamling från en plats i nära anslutning till fastigheten (kvarternära insamling).

15 § För att anses lämpligt ska insamlingssystemet

1. tillhandahålla lättillgängliga insamlingsplatser för den del av hushållens returpapper som inte ska samlas in enligt 14 §,
2. tillhandahålla insamlingsplatser för returpapper som uppkommit i yrkesmässig verksamhet,
3. behandla det returpapper som samlas in och bedriva verksamheten så att den främjar materialåtervinning och effektivt bidrar till att nå målet för materialåtervinning,
4. samverka med andra som har tillstånd att driva insamlingssystem om hur kostnader för hanteringen av det returpapper som har samlats in ska fördelas,
5. ställa en säkerhet som motsvarar kostnaderna för att bedriva verksamheten på ett sätt som uppfyller kraven i denna förordning,
6. ge producenter möjlighet att låta tidningar och tidningspapper omfattas av systemet utan villkor som diskriminerar någon producent,
7. drivas så att det uppfyller de krav på insamlingssystem som följer av denna förordning, och
8. i övrigt drivas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Rikstäckande insamlingssystem

16 § För att anses rikstäckande ska insamlingssystemet samla in returpapper i varje kommun. Insamlingsplatser enligt 15 § 1 och 2 ska geografiskt finnas där det är skäligt med hänsyn till befolkningstäthet, verksamheters lokalisering och övriga omständigheter.

Förberedande samråd om insamlingssystem

17 § Den som avser att driva ett insamlingssystem ska innan den ansöker om ett tillstånd enligt 12 § samråda med andra som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar att driva insamlingssystem och i det samrådet undersöka möjligheterna att samordna systemen.

18 § Den som avser att driva ett insamlingssystem ska innan den ansöker om ett tillstånd enligt 12 § samråda med kommunerna och i det samrådet

1. utförligt redogöra för hur systemet ska organiseras och drivas,

2. utförligt redogöra för hur systemet är avsett att samordnas med andra insamlingssystem som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar och med kommunernas renhållningsskyldighet,

3. redogöra för vilka dispenser, tillstånd och lov som finns eller ska sökas för verksamheten, och

4. undersöka vilka möjligheter kommunerna har att underlätta uppbyggnaden av systemet genom att anvisa platser för insamling eller vidta andra åtgärder.

Kommunen ska ges tillfälle att lämna synpunkter på redogörelsen enligt första stycket 1–3.

Prövning av ansökan om tillstånd att driva ett insamlingssystem

19 § Frågor om tillstånd enligt 12 § prövas av Naturvårdsverket.

20 § En ansökan om tillstånd ska vara skriftlig och innehålla uppgifter

1. om sökandens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, sökandens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer,

2. om hur insamlingssystemet ska utformas och drivas,

3. om hur betryggande säkerhet ska ställas för de kostnader som är förenade med att samla in och behandla det returpapper som systemet ska ta hand om enligt ett sådant åtagande som avses i 11 § 2,

4. om vad som har kommit fram vid samråd enligt 17 och 18 §§, och

5. som i övrigt behövs för en prövning av om systemet är lämpligt och rikstäckande enligt 14–16 §§.

21 § Ett tillstånd får ges endast till den som

1. har personella, tekniska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att driva ett insamlingssystem som uppfyller kraven i denna förordning,

2. är producent eller enligt 11 § 2 har åtagit sig att ta hand om returpapper, och

3. har samrått enligt 17 och 18 §§.

22 § Ett tillstånd ska vara tidsbegränsat och förenas med de villkor som behövs för att insamlingssystemet under hela tillståndstiden ska uppfylla kraven i denna förordning.

Motsvarande tillstånd i andra länder

23 § Den som i ett annat land inom EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att samla in returpapper enligt ett tillstånd eller annat godkännande som getts i det landet (utländskt tillstånd) får, i stället för att ansöka om tillstånd enligt 12 §, begära att Naturvårdsverket prövar om det utländska tillståndet motsvarar ett tillstånd enligt 12 § och uppfyller kraven i denna förordning.

24 § Om ett utländskt tillstånd motsvarar ett tillstånd enligt 12 § och uppfyller kraven i denna förordning, ska Naturvårdsverket besluta att det utländska tillståndet gäller som ett tillstånd enligt 12 §.

Information om givna tillstånd

25 § Naturvårdsverket ska informera allmänheten om vilka som enligt 12 eller 24 § har tillstånd att driva ett insamlingssystem.

26 § Den som driver ett insamlingssystem ska

1. fortlöpande se till att systemet uppfyller kraven i denna förordning,
2. snarast underrätta Naturvårdsverket om sådana förändringar i systemet som kan påverka bedömningen av hur systemet uppfyller kraven i denna förordning,
3. snarast underrätta Naturvårdsverket om vad som kommer fram vid samråd enligt 28 och 29 §§, och
4. lämna de uppgifter till kommunen som den behöver för att uppfylla kraven i 34 § denna förordning och i 76 b § avfallsförordningen (2011:927).

27 § Den som driver ett insamlingssystem ska senast den 31 mars varje år till Naturvårdsverket lämna

1. uppgifter om vilka producenter som låter tidningar eller tidningspapper omfattas av systemet med uppgift om varje producentens person- eller organisationsnummer eller om sådant inte finns producentens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer, och
2. i fråga om det returpapper som hanteras av systemet, uppgifter om den mängd returpapper som under det närmast föregående kalenderåret har
 - a) samlats in,
 - b) behandlats i Sverige,
 - c) transporterats till ett annat land för behandling, och
 - d) behandlats i ett annat land.

Uppgifter om mängder enligt första stycket ska anges i vikt. Uppgifter enligt första stycket 2 b och d ska specificeras i hur mycket som har materialåtervunnits, hur mycket som har återvunnits på annat sätt och hur mycket som har bortskaffats.

Samråd under driften av ett insamlingssystem

28 § Den som driver ett insamlingssystem ska, om det behövs, samråda med andra som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar att driva insamlingssystem om hur systemen kan samordnas.

29 § Den som driver ett insamlingssystem ska, om det behövs eller om en kommun begär det, samråda med kommunen om

1. hur systemet organiseras och drivs,
2. hur systemet kan samordnas med kommunens renhållningsskyldighet och med andra insamlingssystem som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, och
3. andra väsentliga frågor som rör systemet.

Kommuners insamling av returpapper

30 § En kommun får samla in utsorterat returpapper på uppdrag av ett insamlingssystem som har tillstånd enligt 12 §.

Insamling av returpapper från yrkesmässig verksamhet

31 § Utsorterat returpapper som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet får samlas in även av andra än den som har tillstånd enligt 12 §, om den som samlar in anmäler detta till Naturvårdsverket med uppgifter om

1. insamlarens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer, och

2. i vilka kommuner insamlingen ska bedrivas.

Insamlaren ska underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats i anmälan.

32 § Den som samlar in enligt 31 § ska

1. se till att

a) returpapperet behandlas och hanteras på ett lämpligt sätt så att materialåtervinning främjas, och

b) Naturvårdsverket senast den 31 mars varje år får uppgifter motsvarande de som ska lämnas enligt 27 § första stycket 2, eller

2. lämna avfallet till ett insamlingssystem som har tillstånd enligt 12 § utan att begära någon betalning, om inte annat avtalats.

33 § Till de kommuner för vilka Naturvårdsverket har fått in anmälan enligt 31 § ska Naturvårdsverket lämna de uppgifter som avses i 31 § första stycket 1.

Kommunens ansvar att informera

34 § Kommunen ska informera hushåll om

1. skyldigheten enligt 24 c och 24 d §§ avfallsförordningen (2011:927) att sortera ut returpapper från annat avfall,

2. hur sorteringen ska gå till,

3. tillgängliga insamlingssystem,

4. hur hushållen kan bidra till ökad materialåtervinning, och

5. de återvinningsresultat som sorteringen bidrar till.

Kommunen ska ge den som driver ett insamlingssystem möjlighet att lämna synpunkter på informationens utformning.

Insamlingssystemets ansvar att informera

35 § Den som driver ett insamlingssystem ska se till att andra än hushåll får motsvarande information som avses i 34 §.

Skyldighet för producenter att lämna uppgifter

36 § En producent ska lämna uppgifter till Naturvårdsverket om sitt namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer.

Producenten ska underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

37 § En producent ska senast den 31 mars varje år rapportera till Naturvårdsverket den mängd tidningspapper och tidningar som producenten har släppt ut på den svenska marknaden under det närmast föregående kalenderåret.

Uppgiften om mängd ska anges i vikt.

Omprovning och återkallelse av tillstånd

38 § Naturvårdsverket får på eget initiativ ompröva ett tillstånd enligt 12 §, om det behövs för att insamlingssystemet ska uppfylla kraven i denna förordning.

39 § Naturvårdsverket får återkalla ett tillstånd enligt 12 § om insamlings-systemet inte uppfyller kraven i denna förordning.

Ett tillstånd får inte återkallas om bristerna endast har ringa betydelse.

SFS 2018:1463

Tillsyn

40 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i miljötillsynsförordningen (2011:13). Bestämmelser om det operativa tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken samt 2 kap. 4, 24, 29 och 30 §§ miljötillsynsförordningen.

Sanktioner

41 § Bestämmelser om miljösanktionsavgifter finns i förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter.

Bemyndigande

42 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

43 § Bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 § tredje stycket miljöbalken.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Genom förordningen upphävs förordningen (2014:1074) om producentansvar för returpapper.
 3. Bestämmelsen i 11 § tillämpas första gången i fråga om tidningar och tidningspapper som tillverkas eller förs in till Sverige efter utgången av december 2020.
 4. Bestämmelserna i 12–16, 24–26, 28, 29, 31 §§, 32 § 1 a och 2, 38 och 39 §§ tillämpas första gången i fråga om insamlingsssystem som avses att drivas efter utgången av december 2020.
 5. Bestämmelserna i 17–23 §§ tillämpas första gången i fråga om ansökningar om tillstånd som lämnas in efter utgången av december 2019.
 6. Bestämmelsen i 30 § tillämpas första gången i fråga om returpapper som samlas in efter utgången av december 2020.
 7. Bestämmelserna i 34 och 35 §§ tillämpas första gången i fråga om information som ges efter utgången av december 2020.
 8. Bestämmelserna i 33 och 36 §§ tillämpas första gången i fråga om uppgifter som lämnas efter utgången av december 2020.
 9. Bestämmelserna i 27 §, 32 § 1 b och 37 § tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2021.
 10. Bestämmelserna i 4–6 c och 10 §§ i den upphävda förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper gäller fortfarande returpapper som uppkommer eller samlas in före utgången av december 2020. Vid tillämpning av dessa bestämmelser ska den som yrkesmässigt för distribution inom Sverige tillverkar eller till Sverige för in sådant papper som tidningar trycks på, trycker eller låter trycka tidningar eller till Sverige för in tidningar anses vara producent.
 11. Bestämmelsen i 7 § i den upphävda förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper gäller fortfarande för uppgifter som avser kalenderåren fram till och med 2020. Vid tillämpning av denna bestämmelse ska den som yrkesmässigt för distribution inom Sverige tillverkar eller till

Sverige för in sådant papper som tidningar trycks på, trycker eller låter trycka tidningar eller till Sverige för in tidningar anses vara producent.

SFS 2018:1463

På regeringens vägnar

KAROLINA SKOG

Magnus Moreau
(Miljö- och energidepartementet)